

Mediocritatea critică

„Cuvintele pe care Goethe îl pune pe diavol să le spună sunt lipsite de echivoc:

«Da, scuipe pe Știință și Rațiune,
Pe nalta forță-a omeneștii minți [...]
Și-al meu, fără condiții, ai să fii»

Doamnelor și domnilor,
sper că nu mă veți condamna dacă de data aceasta
îi voi lăsa chiar diavolului ultimul cuvânt.”

Karl R. Popper

Propensiunea critică este o caracteristică a societăților blocate în schimbare. Proiectele emergente neduse până la capăt exhibă percepția neputinței. Flagelarea critică nu duce însă la atitudinea pragmatică față de schimbare: ea perpetuează dezinteresul față de concret producând tirade critice, uneori în exces. Critica este, astfel, expresia așteptată a unei existențe nevrotice care se hrănește cu gândire emoțională.

Societățile care nu au dus vreodată un proiect de schimbare la capăt, sau nu l-au finalizat într-un orizont de timp cu semnificație pentru una sau două generații, ocolesc abordările raționale. Instrumentele adecvate gândirii raționale sunt lăsate la periferia opțiunilor. De altfel, ieșirea din cercul vicios al perspectivei emoționale în viața societății nu constituie în această situație o preferință publică.

Nu avem, cel puțin în ceea ce ne privește pe noi, românii, un exemplu edificator de proiect croit cu ingredientele gândirii raționale și urmat consecvent și coerent în întreaga noastră istorie. Această constatare pare o blasfemie, născută tot de gândirea emoțională, al cărei produs de excepție îl constituie autoflagelarea critică. Dar, din păcate, nu este decât purul adevăr spus în contra predispoziției de a-l păstra în uitare.

Ilustrarea naturii critice dă o probă spectaculoasă în acuzarea învățământului superior de mediocritate. Că este o constatare critică pare concordant cu portretul dintotdeauna al românului. Dar semnificația este și mai profundă când ține direct de exercițiul, devenit natural, al gândirii emoționale românești, în episodul său politic.

Teritoriu ocolit de rațional, politica la români a ajuns

în faza sa în care mediocritatea are ambiții demiurgice: din nimic vrea deodată totul. Și chiar străpungerea haosului emoțional, instalarea în ordinea raționalului, lustruită în altă parte, evident. Politica emoțională (până la lacrimi!) cere performanță rațională de la un învățământ care nu s-a eliberat definitiv de năzdrăvăniile demiurgiei de partid. Lăsat în bălăriile capacității vârcolace de gestionare a resurselor, ca pendant al vocației antisistem rațional de care se face vinovată clasa politică, învățământul românesc este obligat să-și definească viitorul admirând icoane făcătoare de minuni. Doar că formula propusă este destinată audienței și atât.

Se știe – de la marii învățați – că minunile au explicații, numai că explicațiile sunt supranaturale. Minunea ca să se producă – și nu cred că este cineva rațional care să nu vrea să se producă – are nevoie de ambientul rațional, de înclinația reală a clasei politice de a calcula corect ponderea din PIB pusă la dispoziția învățământului. Cum s-ar spune, să avem pe ce să atârnăm și noi icoanele făcătoare de minuni, să le punem în contextul specific așteptărilor raționale, să împământenim și aici ritualul gândirii raționale, pe plafonul înalt al investițiilor inteligente.

Pentru a produce minunile gândirii, învățământul superior românesc nu trebuie analizat cu gândirea emoțională a mediocrității critice, ci tratat pragmatic ca proces investițional croit după regulile eficienței. Altminteri decât ca afacere exclusivă în profitul țării, învățământul rămâne o contraperformanță intuitiv ocolită de spiritele critice pentru care mediocritatea le este suficientă dintotdeauna și-n vecii vechilor.

Marin Dinu

Sumar/Contents

Sustainable development at tax-deductible costs or how to assure sustainable development by one's way of living ■ Willem Adrianus de Bruijn 3	Modelul european: creștere economică, convergență și coeziune/The European Model: Economic Growth, Convergence and Cohesion ■ Cristian Socol, Aura Socol 61
O nouă strategie de informatizare a sistemului educațional și de cercetare românesc/New Informatization Strategy in the Romanian Research and Educational System ■ Ion Ivan 9	Procesul investițional în unitățile administrative teritoriale/ Investment Process in Territorial Government Sectors ■ Costantin Roman, Aureliana Geta Roman, Cleopatra Șendroiu 67
Problematika analizei performanțelor – o abordare critică în contextul teoriilor informației și guvernantei corporative/ Issues of Performance Analysis – A Critical Approach in the Context of Information and Corporate Governance Theories ■ Vasile Robu, Raluca Sandu 15	Piața și moneda: instrumente economice ale Europei politice/ Market and Money: Economic Instruments of Political Europe ■ Iulian Brașoveanu, Florina Pînzaru 73
Transformarea economică a Uniunii Europene în contextul ciclurilor Kondratieff/Economic Transformation of European Union in the Context of Kondratieff Cycles ■ Marin Dinu, Marius Marinaș 29	Activele imateriale – resurse importante pentru gestiunea performantă a întreprinderii/Intangible Assets – Important Resources for Performant Enterprise Gestion ■ Corina Grosu, Alina Almășan 79
Succesul pe piața internațională depinde de strategia mărcii/ Succes on the International Market Depends on Brand Strategy ■ Victor Danciu 37	Impactul fluctuației cursului de schimb asupra rezervei valutare a României/Impact of Exchange Rate Fluctuation to the Romanian Foreign Currency Reserve ■ Lavinia Diana Vasile 85
Sistemul de indicatori utilizați în măsurarea sărăciei/ Indicators System for Poverty Measurement ■ Constantin Anghelache, Alexandru Isaic-Maniu, Constantin Mitruț, Vergil Voineagu 45	Efectele circulației forței de muncă în Uniunea Europeană/ Labour Force Migration Effects within European Union ■ Carmen Mihaela Tudorache 91
Guvernanța întreprinderii, pârgie indispensabilă a politicii de maximizare a bogăției acționarilor și complementele ei contemporane/Corporate Governance, Essential Lever of the Policy for Stockholders Wealth Maximization and its Contemporary Complements ■ Nicolae Feleagă, Liliana Feleagă 53	Numărul populației, o sinteză statistică și economică a evoluției alternative către explozie sau implozie demografică/ The Number of Human Population, a Statistical and Economical Synthesis of Alternative Evolution towards Demographical Explosion or Implosion ■ Gheorghe Săvoiu 97

Notă: Autorii sunt responsabili de clarificarea dreptului de utilizare a informațiilor cuprinse în articole.

Revizie text: Gabriela Ochiană

Tehnoredactare computerizată: Nicoleta Bobocea

Grafică: Alexandru Ion

Abonamente: Irina Jerpel (021/312.22.48 – int. 24)

Difuzare: AGER-Economistul (021/312.22.48 – int. 24)

www.economieteoreticasiaplicata.ro; www.ectap.ro

Recepție texte: economia.ta@edeconomica.com